

WERKEN MET ERVARING

Senior Power Media analyse

2005, week 24 tot en met week 42

Wekelijks maakt GrijsWerkt een mediamonitor: een beschrijving van onderwerpen die in de media (dagbladen, opiniebladen, vakbladen, radio en TV) verschijnen met directe relatie naar de onderwerpen ouderenparticipatie, leeftijdsbewustbeleid of de Regiegroep zelf. Onderstaand een samenvatting van de belangrijkste onderwerpen die (meerdere malen) voorkomen in deze mediamonitor gedurende de weken 24 tot en met 42.

Totaal overzicht

Onderstaand een overzicht van het aantal malen dat deze thema's zijn voorgekomen.

Totaal aantal artikelen	200
Neutraal standpunt tov ouderenparticipatie	117
Positief standpunt tov ouderenparticipatie	78
Negatief standpunt tov ouderenparticipatie	5
Basisboodschap GrijsWerkt genoemd in artikel	26
Campagne genoemd in artikel	29
Leeftijdsbewust beleid genoemd in artikel	104

Onderwerpen

Hieronder staan de belangrijkste inhoudelijke onderwerpen die (herhaaldelijk) in de artikelen voorkomen: dat is geen weergave van hetgeen de Regiegroep bepleit, maar is de feitelijke beschrijving van hetgeen er in de media verschijnt.

Werkgeversperspectief

- Hoe kom je op een bepaald moment weer af van de oudere werknemer
- Wat gebeurt er m.b.t. arbeidsongeschiktheid en het grotere risico bij oudere werknemers?
- Behoeftte aan informatie over het begeleiden en ontwikkelen van ouderen.

Voorbeeldrol overheid

- Remkes regeling
- Akkoord over nieuwe regeling voor vroegpensioenen bij de overheid (ambtenaren kunnen met pensioen bij 62 jaar/2-4 maanden, maar moeten hiervoor wel sparen).
- Jongere ambtenaren protesteren tegen regeling voor vroegpensioenen voor de overheid (solidariteit tussen generaties onder druk, doordat deze regeling alle ambtenaren geld kost)
- Europese ambtenaren die vervroegd met pensioen willen ontvangen riantte salarissen.

Solidariteit jongere/oudere werknemers in het algemeen

- Jongere ambtenaren protesteren tegen regeling voor vroegpensioenen voor de overheid (solidariteit tussen generaties onder druk, doordat deze regeling alle ambtenaren geld kost)
- Jongere werknemers vinden dat zij worden overvraagd door solidair te moeten zijn met ouderen. De nieuwe generatie vindt dat zij teveel betaalt om de rechten van oudere werknemers op vroegpensioenen te behouden (Nav besluiten vakcentrale FNV)

- Abvakabo stelt voor dat jongere werknemers niet meer gaan betalen voor het vroegpensioen van oudere ambtenaren (3,75% van 6,5% gaat naar ouderen)
- ABP wil niet bekend maken wat jong betaalt voor oud
- Actiegroep Jonge ambtenaren in Actie heeft bij AFM een klacht ingediend over de pensioenregeling die ABP en Loyalis aanbieden.

Feiten en cijfers

- Arbeidsparticipatie van ouderen op dit moment. Participatie van mannen tussen 50 – 64 jaar is de laatste 10 jaar gestegen van 60 naar 70%, in 2004 in totaal is er sprake van een stijging van de arbeidsdeelname door ouderen van 25 naar 37% (CBS). Kortom: er is een stijging zichtbaar.
- Werkeloosheid onder ouderen: 25% van de 50+'ers die waren uitgestroomd wilden in 2004 een nieuwe baan (in 2000 was dat maar 12%). Aantal werkelozen tussen 50 en 64 jaar is verdubbeld in de periode 2000 – 2004 (CBS augustus 2005) .

Ouderen in relatie tot behoud van vakmanschap en ervaring

- Groot belang van vasthouden van kennis bij oudere kenniswerkers
- Meer voorkomen van coachende rol voor oudere medewerkers.

Financiële situatie van ouderen die een stapje terug willen doen of een andere carrière willen starten. (Demotie, leeftijdsafhankelijke beloning, deeltijdpensioen)

- Van Hoof heeft SER om advies gevraagd.
- De Geus verruimt volgend jaar mogelijkheden voor senioren om voor hun pensioen minder te gaan werken. Belastingdienst rekent geen extra VUT-heffing (Brief van minister aan de Stichting van de Arbeid).

Beeldvorming over ouderen

- Onderzoek Schouten en Nelissen: oudere werknemers leven relatief gezond en blijven goed functioneren. Werknemers die zich tot hun 45^e actief ontwikkelen, doen dat daarna ook nog. Ouderen hebben niet minder kwaliteiten dan jongeren, wel andere. Ouderen zijn sociaal vaardiger en kunnen beter met stress omgaan.
- Onderzoek TNO: 'jongere en oudere werknemers': hoogte van ziekteverzuim hangt niet samen met de leeftijd van de medewerker, maar met de duur van de functie die ze uitoefenen.
- Gids Personeelsmanagement: er zijn 'nieuwe typering' die bij oudere medewerkers horen. Strategie om ze langer in dienst te houden: verleiden (algemeen, financieel, leeftijdsbewust, betere condities)

Europese ontwikkelingen

- OESO-rapportage: pensioenleeftijd in NL moet omhoog, belastingkortingen voor ouderen afschaffen, levensloopregelingen moeten niet massaal worden gebruikt om eerder te kunnen stoppen met werken, herkeuring van WAO uitbreiden naar 50+. Nederland vergrijsd minder snel dan andere Europese landen.
- OESO-rapportage: drie kernproblemen: werknemers worden nu ontmoedigd langer door te werken, oudere werknemers verdienen te veel, werkgevers denken dat ouderen minder productief zijn.
- Arbeidsonrust in ons omringende landen over pensioenen en pensioenleeftijd (onder andere België: versobert VUT en prepensioen. Stakingen eind oktober).
- Europa streeft naar een hogere arbeidsparticipatie van ouderen. Maatregelen worden in elk land afzonderlijk getroffen omdat uitgangssituatie, leeftijdsopbouw en omstandigheden sterk verschillen.

Macro-economische invalshoek

- Betere benutting van arbeidscapaciteit heeft een gunstig effect op de economische groei. Later met pensioen betekent meer belastinginkomsten, minder pensioenuitgaven en minder belasting van de jongere generatie.

Overige onderwerpen

- Langer doorwerken in slijtende beroepen.
- Jeugdwerkeloosheid versus langer doorwerken door ouderen
- Voorzichtige start discussie: doorwerken tot 67 jaar
- Inzetbaarheid personeel in het algemeen
- Toenemen levensverwachting en verbetering gezondheid oudere bevolking
- Ouderen en arbeidsproductiviteit.

Conclusies naar aanleiding van de analyse

Het totaal aantal publicaties met een directe relatie tot het onderwerp ouderenparticipatie is 200 in 18 weken tijd. Dit is niet veel. Het onderwerp ouderenparticipatie staat op de agenda bij de media maar wordt tamelijk neutraal belicht en heeft geen hoge prioriteit, tenzij er (sociale) onrust over ontstaat (zoals de artikelen over de situaties in de ons omringende landen of rondom de ambtenaren aantonen - CAO's).

Slechts in enkele artikelen heeft men een negatief standpunt ten opzichte van ouderenparticipatie:

- Onrust onder ambtenaren groeit
- Voor werknemers in slijtende beroepen gaat boodschap niet op
- Voorbeeldrol overheid
- Kenniseconomie kan stagneren bij vergrijzend personeelsbestand
- Vergrijzing vormt geen bedreiging voor welvaart in Nederland

In de verschenen publicaties is leeftijdsbewust beleid relatief vaak een issue

Er zijn veel artikelen die de feiten rondom de vergrijzing constateren, maar er worden weinig oplossingen of praktijkvoorbeelden aangedragen

Acties voor 2006 naar aanleiding van analyse

- Het aantal artikelen over het onderwerp moet toenemen.
Timing: die momenten opzoeken wanneer er geen specifieke onrust over het onderwerp is, maar de discussie constructief inhoudelijk kan worden ingezet.
- De persbenadering moet in 2006 actiever zijn.
Het onderwerp moet frequenter en met meer overtuigingskracht aan de media worden overgebracht. Leeftijdsbewust beleid is daarbij een goede kapstok.
- Senior power moet meer argumenten gaan gebruiken die het werkgeversperspectief inkleuren: bijvoorbeeld 'what's in it for me', visionair ondernemen en de ondernemersrisico's . De 'haakjes' voor publiciteit:
 - Solidariteit jong/oud
 - Slijtende beroepen
 - Vooroordelen over ouderen en werk
 - Internationale onrusten (dit kan effect hebben op de Nederlandse boodschap)
- De Sense of urgency verder voeden op basis van de cijfers en onderzoeken.